

Anonimizuota versija

Vertimas

C-168/19 - 1

Byla C-168/19

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2019 m. vasario 25 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Corte dei Conti - Sezione Giurisdizionale per la Regione Puglia
(Italija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2018 m. liepos 10 d.

Pareiškėjas:

HB

Atsakovas:

Istituto nazionale della previdenza sociale

ITALIJOS RESPUBLIKA

AUDITO RŪMAI

Nutartis Nr. 125/2018

Sezione giurisdizionale per la Regione Puglia (Apulijos regiono bylas teismine tvarka nagrinėjantis skyrius)

<...>,

priėmė šią

NUTARTĮ

dėl skundo <...>, kurį **HB** <...> pateikė prieš *Istituto Nazionale della Previdenza Sociale (I.N.P.S.)* (Nacionalinis socialinės apsaugos institutas), <...>.

*****

1. PAGRINDINĖ BYLA

2017 m. liepos 21 d. *Istituto Nazionale della previdenza Sociale* buvo įteiktas pranešimas, kad HB inicijavo teismo procesą prieš *Istituto Nazionale della Previdenza Sociale*, siekdamas, kad būtų pripažinta jo teisė gauti jam priklausančią pensiją Portugalijoje, neatskaičius Italijos mokesčių.

Pareiškėjas, pensijos, kurią jau administruoja *Istituto Nazionale di Previdenza e Assistenza per i dipendenti dell'Amministrazione Pubblica (I.N.P.D.A.P.)*, gavėjas, registracijos Nr. 17130153, nuo 2007 m. rugpjūčio 1 d. persikėlė nuolat gyventi į Portugaliją, 2015 m. gruodžio 16 d. registruotu laišku pranešė I.N.P.S. apie savo norą kas mėnesį gauti pensiją neatskaičius jokių Italijos mokesčių pagal 1982 m. liepos 10 d. Įstatymo Nr. 562, kuriuo ratifikuojamas Italijos Respublikos ir Portugalijos Respublikos susitarimas, kuriuo siekiama išvengti dvigubo apmokestinimo ir užkirsti kelią mokesčių slėpimui pajamų mokesčių srityje, 18 straipsnį ir 19 straipsnio 2 dalį.

Šį pareiškėjo prašymą *Istituto Nazionale della Previdenza Sociale* atmetė ir 2015 m. gruodžio 23 d. sprendime nurodė, kad Italijos pensininkai „pagal šio susitarimo 19 straipsnį negali gauti mokesčių lengvatų Portugalijoje. Nuo mokesčių mokėjimo gali būti atleisti visi Italijos privačiojo sektoriaus pensininkai“.

2017 m. balandžio 7 d. *Istituto Nazionale della Previdenza Sociale* pateikė teismui atsiliepimą į skundą ir administracinę ataskaitą, kurioje jis ginčija pareiškėjo prašymo pagrįstumą, nes „nors pensininkams, kurie yra buvę privačiojo sektoriaus darbuotojai (**orig. p. 2**), vienintelė sąlyga gauti pensiją neatskaičius mokesčių – gyvenamoji vieta, buvęs valstybės tarnautojas atleidžiamas nuo Italijos mokesčių tik gavęs užsienio šalies pilietybę“.

2. NACIONALINĖ TEISĖ

Šioje byloje taikomos toliau pateikiamos nuostatos.

– **1982 m. liepos 10 d. *Lege n. 562*** (Įstatymas Nr. 562, *Gazzetta Ufficiale Serie Generale, Nr. 224, 1982 m. rugpjūčio 16 d.*)

18 STRAIPSNIS. Pensijos

Neatsižvelgiant į 19 straipsnio 2 dalies nuostatas, pensijos ir kitos panašios išmokos, mokamos susitariančiosios valstybės gyventojui dėl darbo veiklos nutraukimo, apmokestinami tik šioje valstybėje.

19 straipsnis. Valstybės tarnyba

2. a) Susitariančiosios valstybės, jos politinio ar administracinio vieneto arba vietos valdžios institucijos pensijos, mokamos tiesiogiai arba iš jų sukauptų fondų fiziniam asmeniui už tai valstybei arba vietos valdžios institucijai suteiktas paslaugas, apmokestinamos tik šioje valstybėje.

3. TRUMPAS PRAŠYMO PRIIMTI PREJUDICINIŲ SPRENDIMŲ MOTYVŲ APRAŠYMAS

Pagrindinę bylą nagrinėjančio teismo sprendimui reikšmingos faktinės aplinkybės patenka į Europos Sąjungos teisės taikymo sritį, nes nors tiesioginiai mokesčiai priklauso valstybių narių kompetencijai, jos privalo šią kompetenciją įgyvendinti laikydamosi Europos Sąjungos teisės, kaip jau nurodė Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (žr. neseniai priimto 2015 m. lapkričio 19 d. Sprendimo *Hirvonen*, C-632/13, 28 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

Nors valstybių narių apmokestinimo kompetencija tiesioginių mokesčių srityje yra nacionalinio suverenumo išraiška ir nepriklauso išimtinai Bendrijos kompetencijai, ji turi būti įgyvendinama laikantis Sutartyje numatytų pagrindinių laisvių, kuriomis grindžiamas (**orig. p. 3**) vidaus rinkos sukūrimas ir veikimas. Tai reiškia, kad tarp bet kurio nacionalinio mokesčių įstatymo ir kiekvienos tiesiogiai taikomos Sutarties nuostatos galimai yra ryšys, dėl kurio bendrai ribojamas pavienių valstybių narių mokesčių suverenumas tiesioginių mokesčių srityje, ir, visų pirma, pagal SESV 21 straipsnį – SESV nuostatą, kuria turi būti remiamasi šioje byloje.

Iš tikrųjų Europos Sąjungos Teisingumo Teismas nurodė (2015 m. lapkričio 19 d. Sprendimas *Hirvonen*, C-632/13), kad pensininkas, išvykstantis iš valstybės narės, kurioje išdirbo visą gyvenimą, kad apsigyventų kitoje valstybėje narėje, kaip Sąjungos pilietis gali remtis teise laisvai judėti pagal SESV 21 straipsnį, jei jo situacija nepatenka į SESV 45 straipsniu garantuojamo laisvo judėjimo taikymo sritį (šiuo klausimu žr. 2006 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Turpeinen*, C-520/04 16–23 punktus).

Neginčytina, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamuose Italijos teisės aktuose įtvirtintas skirtingas požiūris į Italijos privačiojo sektoriaus pensininkus ir Italijos viešojo sektoriaus pensininkus, kurie dabar yra Portugalijos gyventojai, dėl to jiems taikoma skirtinga apmokestinimo tvarka (ji palankesnė pirmiesiems ir mažiau palanki antriesiems), kuri riboja laisvą judėjimą Europos Sąjungoje.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (2006 m. lapkričio 9 d. Sprendimas *Turpeinen*, C-520/04) nurodė, kad „[n]acionalinės teisės aktai, dėl kurių kai kurie šios valstybės piliečiai atsiduria mažiau palankioje padėtyje vien dėl to, kad pasinaudojo savo judėjimo ir apsigyvenimo kitoje valstybėje narėje laisve, lemtų nevienodą vertinimą, pažeidžiantį principus, kuriais grindžiamas Sąjungos piliečio statusas, t. y. vienodo teisinio vertinimo naudojantis savo judėjimo laisve garantiją“ (22 punktas). Šiuo atveju nepalanki padėtis yra tik netiesioginė, nes ji

susijusi su skirtinga buvusių privačiojo ir viešojo sektoriaus darbuotojų pensijų apmokestinimo tvarka.

Be to, skirtingas Italijos piliečių, kurie persikelia gyventi į Portugaliją, pensijų apmokestinimas, atsižvelgiant į tai, ar jie buvę viešojo, ar privačiojo sektoriaus darbuotojai, lemia diskriminaciją dėl pilietybės, kuri draudžiama pagal SESV 18 straipsnį, nes pirmiesiems pakanka tenkinti gyvenamosios vietos sąlygą, o antriesiems būtina įgyti Portugalijos pilietybę.

Apskritai, pagal nediskriminavimo principą reikalaujama, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos – vienodai, jei toks vertinimas nėra objektyviai pagrįstas.

Teisingumo Teismas išaiškino, kad pagal vienodo požiūrio principą draudžiama ne tik tiesioginė ar atvira diskriminacija (*overt discrimination*), bet ir netiesioginė arba (**orig. p. 4**) paslėpta diskriminacija (*covert discrimination*), kurios nors ir yra grindžiamos skirtingais kriterijais, iš tikrųjų lemia tą patį rezultatą.

Taigi Teisingumo Teismui teikiamas prejudicinis klausimas gali būti suformuluotas taip: „Ar SESV 18 ir 21 straipsniai turi būti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiami tokie valstybės narės teisės aktai, kuriuose numatoma, kad kitoje valstybėje narėje gyvenančiam asmeniui, kuris visas savo pajamas gavo pirmojoje valstybėje narėje, bet neturi antrosios valstybės narės pilietybės, taikomas pajamų apmokestinimas be pastarosios valstybės mokesčių lengvatų?“.

DĖL ŠIŲ PRIEŽASČIŲ

<...>

Bylos nagrinėjimas sustabdomas, kol Europos Sąjungos Teisingumo Teismas priims prejudicinį sprendimą.

<...> Baris <...> 2018 m. liepos 10 d. <...>